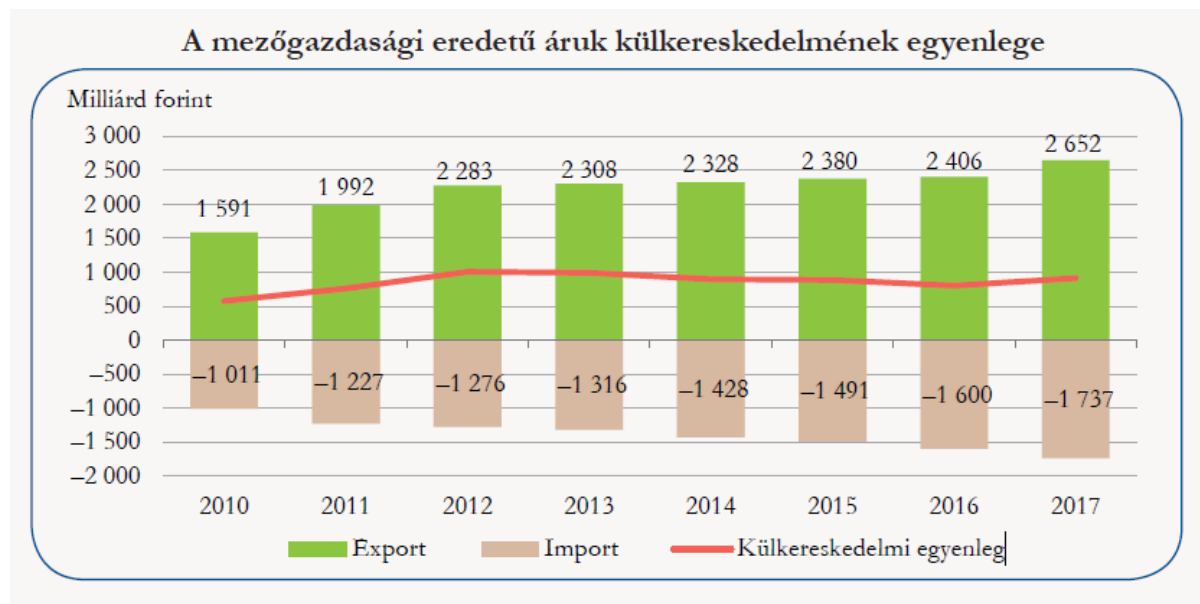

A tudásalapú agrárgazdaság humán feltétele a nemzetközi szintű agrárképzés.

Összefoglaló az MKT 56. Közgazdász-vándorgyűlés
Agrárium szekcióüléséről

- **lépésváltási kényszer a tudásalapú agrárgazdaság érdekében**

Ha az Eurostat illetve a KSH adatokat nézzük, ezek tükrében látható, hogy 2017-ben az Európai Unió mezőgazdasági kibocsátásának értéke 427 milliárd euró volt, ami 5,2%-kal magasabb az egy évvel korábrinál. A növekedés főként drágulásból adódott, a növénytermesztés kibocsátása összességében 2,0%-al, az állattenyésztésé 10%-kal nőtt. A termelés volumene gyakorlatilag megegyezett az előző évvel. Magyarország az Európai Unió mezőgazdasági kibocsátásának 1,9%-át állította elő. A mezőgazdaság teljes bruttó kibocsátása folyó alapáron 2568 milliárd forint volt 2017-ben, 0,8%-kal kevesebb az egy évvel korábrinál. A volumen 5,2%-os csökkenése mellett az árak 4,7%-kal nőttek. Magyarországon a mezőgazdaság a bruttó hazai termék (GDP) termeléséhez 3,3%-kal járult hozzá 2017-ben. A bruttó hozzáadott értékéből 3,9%-ot adott az agrárium, a beruházásokban 4,8%, a foglalkoztatásban 5,0% volt az aránya. Az élelmiszer-, ital- és dohánytermékcsoport – a nyersanyagok árufejezetbe sorolt mezőgazdasági eredetű nyersanyagokkal együtt – 2017-ben 8,5%-kal részesedett Magyarország külkereskedelmi kiviteléből és 5,6%-kal a behozatalból. A termékcsoport egyenlege 915 milliárd forint aktívumot mutatott, a behozatal összesen 1737 milliárd forintot, a kivitel 2652 milliárd forintot tett ki.

Mindezek tükrében látható, hogy bár érzékelhető a hazai fejlődés, de az mind a kibocsátás, mind a kereskedelem dinamizmusában elmarad az EU28-átlagához képest. Mindez arra hívja fel a figyelmet, hogy a lemaradás megelőzése érdekében lépésváltást kell végrehajtanunk, amelynek a legfontosabb termelési tényezője, maga az ember. Ezért a tudásalapú hazai agrárgazdaság humán feltételrendszerét vettük nagyító alá a vándorgyűlés „Agrárium” szekcióülésén.

Tettük ezt azért is, mert 2017-ben a mezőgazdasági munkaerő-ráfordítás nagysága 426 ezer ember teljes munkaidős (évi 1800 óra) tevékenységének felelt meg. Bár az érték az előző

évhez képest 1,9%-kal csökkent ugyanakkor látható, hogy ez jelentős humánerőforrás ráfordítást jelent a hazai agrárgazdaságban, amelynek eredményét, hatékonyságát és gazdaságosságát döntően befolyásolja a humán kapacitás szakmai felkészültsége.

Hagyományaink folytatásaként szekcióülésünkön a szabályozás, a gazdálkodás, a finanszírozás, valamint a tudomány területéről meghívott előadók és a hallgatóság aktív részvételével végeztük el a téma feldolgozását szekcióülésünkön.

- **közigazgatás a tudásalapú agrárgazdaság érdekében**

Mindnyájan egyetértettünk abban, hogy az információtechnológia, a digitalizáció robbanásszerű fejlődése az agrárgazdaság hatékonyságát és versenyképességét meghatározó tényezőjévé vált, de csak úgy tudja a hazai agrárium a legújabb technológiát a gyakorlatban alkalmazni, ha a finanszírozási feltételek mellett ezen új technológiát működtetni tudó szakembergárda használja azt az agrárium szolgálatában. Annak érdekében, hogy ezen a területen is lépést tudjunk tartani, a közigazgatás teljes tárházát mozgósítani kell, amelyről az AM képviselője biztosította is a hallgatóságot. A konkrét technológiák támogatása mellett, a szabályozásban kialakítandó feltételrendszerrel, valamint az igénybe vehető támogatásokkal és kedvezményekkel kívánunk hozzájárulni a nemzetközi színvonalon képzett humán erőforrás-kapacitás biztosításához. A humán kérdés mellett a finanszírozás biztosítása is örök kihívás, ezért áttekintettük és a hallgatóság tájékoztatót kapott a külső finanszírozás mellett a közösségi támogatások új típusairól.

- **közös agrárpolitika 2020 után és a hazai agrárdiplomácia**

Mind az előadók, mind az igen aktív hallgatóság egyetértett abban, hogy a 2020 után várható agrár-finanszírozásban meg kell őrizni a költségvetési kereteket a jól bevált eszközök és támogatási nagyságrend fenntartásával, hiszen ez mindnyájunk elemi érdeke. A konkrét finanszírozáson túl már kirajzolódni látszik a közös agrárpolitika megújított koncepciója is. Egyelőre több új elemmel az „ismerkedés” fázisában vagyunk, de aggódom figyeljük, hogy a régóta ígért adminisztrációs egyszerűsítés helyett inkább tovább bonyolódni látszik a rendszer. Komoly kihívás, hogy úgy, mint általában, ezen a területen is az UK kilépése az unióból tovább kuszálja a várakozások szálait. A közös agrárpolitikai iránti fokozott érdeklődés figyelembe véve még az idén külön szakosztályülést is tartunk a témakörhöz hasonlóan. Annak érdekében, hogy a magyar szempontok is érvényesüljenek a közös agrárpolitikában, valamint a „magyar” közös agrárpolitika valóban magyar tudjon maradni, a hazai agrárdiplomáciának kiemelkedő szerepe van, ezért amikor a képzés nemzetközi szintre emelését tervezzük, gondolnunk kell az agrárdiplomaták tudatos képzésére is.

- **a fogyasztói igények felmérésénél a vallási dogmákra is figyelni kell**

A termelési hatékonyság és gazdaságosság mellett a versenyképesség további kulcskérdése a fogyasztói igények, a szükséglet lefölözéses kielégítése. A fogyasztói igények markáns megnyilvánulása mellett általánosan tapasztalható a fogyasztói igények befolyásolása és manipulálása, ami a szabályozás felelősségére figyelmeztet minket. A fogyasztás aktivizálása és a piaci részesedés növelése érdekében az ellátási lánc valamennyi elemére kiterjedő

innovációs robbanás figyelhető meg, amellyel nekünk is lépést kell tartanunk a versenyképességünk megőrzése, fejlesztése érdekében. Külön kiemeltük szekcióülésünkön, hogy a tudatos fogyasztói magatartás - oktatás, képzés útján fejlesztendő -, de nem szabad uniós szinten megfélemlíteni az egyes vallások fogyasztói szokásokra gyakorolt meghatározó szerepéről. Külkereskedelmünk fejlesztése során a megcélzott célterületek esetében ezt előzetesen elemezni szükséges. Az EU28 tekintetében a muszlim vallás tekintetében érvényesül kiemelten a vallási dogmák élelmiszerfogyasztásra gyakorolt hatása, mert ők ezen a területen sem integrálódnak, hanem fenntartják vallásukból fakadó fogyasztási szokásaikat.

- **csak a nemzetközi szintű agrárképzés és a kiemelkedő egyéniségek biztosítják a kitörést**

Elég a precíziós mezőgazdaság elemeire gondolnunk és már is mindnyájan egyetértettünk a digitális világ és a vele elért fejlődés - agráriumra gyakorolt - kedvező hatásai tekintetében. Abban is egyetértünk, hogy a dolgok végén mégis csak az ember áll, tehát az innováció támogatása mellett kiemelt hangsúlyt kell fordítani az annak eredményeként megjelenő technológiákat és technikákat, szakértő ismeretekkel alkalmazni, felhasználni tudó humán kapacitás kiképzésére. Aki nem igazodik ki ebben az új világban az funkcionálisan írástudatlan és képtelen az elérhető lehetőségeket tevékenysége során alkalmazni, ergo versenyhátrányba, majd behozhatatlan lemaradásba kerül. Mindez elemi erővel mutat arra, hogy a versenyképesség feltételeként a humánfeltételeket is biztosítani kell a szakképzés biztosításával és fejlesztésével. A digitalizációs technológia elsajátítása mellett a teljes agrárképzés strukturális és tartalmi dinamizálására, valamint népszerűsítésére is szükség van, mivel jelenleg nem elég népszerű az agrárképzés a fiatalok körében. Az új oktatási módszerek bemutatása során szép példát kapott a hallgatóság a vállalkozói önfoglalkoztatást segítő debreceni oktatási módszerről. Mindezek mellé természetesen szükség van kiemelkedő egyéniségekre, akik hősi küzdelmet folytatnak jövőt formáló elképzeléseik sikerre vitelében. Szerencsére voltak és vannak ilyen hőseink az agrárium területén is.

- **a jövő megismerése**

A szekcióülésen megfogalmazott jövőbeli céljaink és jó szándékú javaslataink sorsát jövőre át kívánjuk tekinteni, így a munkát a jövő évi vándorgyűlésen folytatjuk. Szekcióvezetőként ezúton is köszönöm szakosztályunk belső előadóinak és a külső meghívott előadóinak munkáját. Ennek keretében köszönöm Juhász Anikó, Kapronczai István, Mádi Zoltán, Nábrádi András, Nyikos Györgyi, Vajda László és Zöldréti Attila előadásait. Külön köszönöm a szekcióülés hallgatóságának élénk érdeklődését, mert segítségével egy lüktető, magas szakmai színvonalú szekcióülést tudtunk tartani.

Zöldréti Attila

elnök

MKT Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztály
az „Agrárium” szekcióülés levezetője